

W NUMERZE

na początek

3 Paweł Knap
Szczecinalia i inne

meritum

4 Szymon Jeż
Gryf, melonik i laseczka... Skąd się wzięło logo?

9 Przemysław Głowa
Fantastyczna obecność, czyli gryf w Szczecinie

14 Szymon Jeż
Szczecińskie rycerstwo pod Grunwaldem

20 Bartosz Kasznia
Dziennik z pola walki. Grunwald 600 lat później

30 Jarosław Kociuba
Granice Księstwa Pomorskiego
na przestrzeni wieków

38 Anita Rompa
Ernst Moritz Arndt – ojciec
niemieckiego nacjonalizmu

44 Jarosław Stychlerz
Franz San Galli i „gorąca skrzynka”

52 Ryszard Hałabura
Moellendorf & Bachmann

69 Edyta Wnuk
Szczecińskie epizody Ruth von Kleist

76 Mirosław Janiak
Przepraszam, czy to kopie? Rzecz o początkach
szczecińskich tramwajów elektrycznych

90 Małgorzata Wrzosek
Przy Łabędzim Stawie

112 Jan Iwańczuk
Rozmieszczenie punktów zbórczych
dla przesiedleńców niemieckich
na terenie Szczecina w latach 1945–1947

124 Radosław Ptaszyński
Dom szpiegów

130 Bartosz Sitarz
Miasto moje widzę ogromne...
Wizje rozwoju aglomeracji szczecińskiej

140 Justyna Machnik
Przed Państwem... Nieznani!

148 Paweł Szulc
Szczecin w obiektywie Polskiej Kroniki Filmowej

156 Timm Stütz
Od północy obowiązuje w Polsce stan wojenny...

historia jednej fotografii

162 Paweł Knap
Kotwica p.o. Sediny

szczecinalia

165 „Młodzieży dla wychowania w dobrych
obyczajach”. Opis nowego budynku
szczecińskiego Gimnazjum Mariackiego
sprzed 180 lat. oprac. Bogdana Kozińska

172 Szwedzi zagubieni w gnieździe miłości
oprac. Paweł Knap

szczecin poza miastem

176 Wojciech Prastowski
Dworzec Świebodzki, Dworzec Szczeciński

wierszem

182 Krzysztof Jerzy Syrek
bies, kolejny mroźny poranek, solarsteinn

listy do redakcji

183 Od starego szczeciñiaka

na koniec

184 Wojciech Burger
Kiedyś było inaczej...

188 Zusammenfassung

190 Autorzy i pochodzenie ilustracji

Gryf, melonik i laseczka...

Skąd się wzięło logo?

Niektórzy wyolbrzymiają, większość bagatelizuje znaczenie loga. Jednak zwykle kryje się za nim dużo więcej znaczeń i wątków niż widać na pierwszy rzut oka. Nie inaczej jest z gryfem w logu „Szczecinera”. Znaczenie tytułu zostało wyjaśnione przy okazji premiery pierwszego numeru czasopisma, teraz przyszedł czas na objaśnienie symbolu graficznego.

Dziennik z pola walki.

Grunwald 600 lat później

Przyjeżdżam na pola grunwaldzkie. Na tydzień zostawiam współczesne problemy i zanurzam się w historii. Pozostali rycerze Chorągwi Zachodniopomorskiej przybywają z różnych zakątków Polski pojedynczo i grupkami. Każdy dostaje identyfikator w formie gryfa oraz medalion, które umożliwią nam wejście na pole bitwy w sobotę.

Przy Łabędzim Stawie

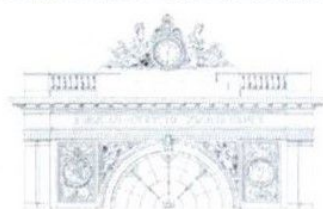
Najstarszą częścią obecnego parku Żeromskiego był Cmentarz Francuskiej Gminy Reformowanej. Później sąsiadujący obszar przeznaczono na miejską nekropolię. Miejsce to przesiąknięte jest jednak nie tylko historią, ale i słodkim zapachem wypieków szwajcarskich cukierników, które przyciągało ówczesnych lasuchów poza mury twierdzy Szczecin. Jednym z najbardziej charakterystycznych budynków położonych w parku był wybudowany w latach 1911–1912 „Parkhaus”.

Kotwica p.o. Sediny

Wydawało się, że obwiniana za hamowanie rozwoju miasta kotwica z pl. Tobruckiego wkrótce zostanie zrzucana. Póki co jednak, nic nie wskazuje, by na swoje miejsce wróciła Sedina, której imię odmieniano już przez wszystkie przypadki, nie tylko w mediach. Poświęćmy więc chwilę uwagi przyrządowi od lat pełniącemu nieco nieudolnie jej obowiązki.

Dworzec Świebodzki, Dworzec Szczeciński

Tuż za południowo-zachodnim łukiem wrocławskiej fosi miejskiej znajduje się przepiękny dworzec, który z powodzeniem mógłby nosić miano Dworca Szczecińskiego. To Dworzec Świebodzki, nieużywany od ponad dwudziestu lat, nazwany tak od miejscowości, do której pociągi kursowały od 1843 r. Nad wejściem głównym wciąż podziwiać możemy m.in. herb Szczecina i alegoryczną rzeźbę Pomeranii.